

VERSLAG OVER SCHAALVOORDELEN EN HET WEGWERKEN VAN DUBBEL WERK OF OVERLAPPINGEN TUSSEN DE ACTIVITEITEN VAN HET OPENBAAR CENTRUM VOOR SOCIALE ACTIE EN DE GEMEENTE UKKEL

Algemeen:

Dit verslag werd opgesteld in overeenstemming met artikel 26bis §5 van de organieke wet van 8 juli 1976 op de OCMW's en de begrotingsomzendbrief, die bepalen dat het overlegcomité erop toeziet dat er jaarlijks een verslag wordt opgesteld over de schaalvoordelen en het wegwerken van dubbel werk of overlappingen tussen de OCMW's en de gemeente. In dit verband stelt de omzendbrief dat het voor dit overleg bijzonder belangrijk is om te vermijden dat gelijkaardige sociale diensten tegelijkertijd door de gemeente en het OCMW worden beheerd en met elkaar concurreren. Met dit in gedachten bleven het OCMW-bestuur en het gemeentebestuur in 2025 samenwerken om mogelijke synergieën te identificeren.

Voor 2026 blijven we mogelijke synergieën tussen de gemeente en het OCMW onderzoeken, in de eerste plaats op het vlak van de dienstverlening, maar ook op het vlak van schaalvoordelen.

1. Financiën

De ontvanger van de gemeente en de financieel directeur van het OCMW komen regelmatig samen om de behoeftes van het OCMW en de betalingen van de gemeentelijke dotatie efficiënt en economisch te beheren. In deze context maakt het overleg het mogelijk om het OCMW te voorzien van liquide middelen om de financieringsbehoeftes tegen de laagst mogelijke kosten te dekken en, voor zover mogelijk, overtollige liquide middelen op korte termijn te investeren.

In het kader van de financiële opvolging van het driejarenplan 2025-2027 zullen de twee entiteiten op regelmatige basis samenkomen om de begroting en de rekeningen op te volgen, en in die geest zullen ze actief samenwerken om ervoor te zorgen dat de begrotingen van het gemeentebestuur en het OCMW op een goed gecoördineerde manier worden voorgesteld. Met het oog op een goede coördinatie en de controle van de financiële situatie van de 2 entiteiten zal het OCMW alles in het werk stellen om zijn rekening tegen augustus van elk jaar af te sluiten.

De gemeente en het OCMW hebben de kwestie van een gezamenlijk leenbeleid bestudeerd. Het is gebleken dat de risico's en tarieven worden berekend met de gemeente als referentie. De financiële situatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het gezamenlijk aangaan van leningen maken het inderdaad moeilijker om leningen te krijgen zonder echt financieel voordeel. Bovendien is de techniek die gebruikt wordt om de buitengewone dienst te financieren verschillend op het niveau van de gemeente, met leningen die afhankelijk zijn van de thesaurie en onmiddellijke consolidatie aan het einde van het jaar.

Wat het WePulse-programma betreft, stonden de twee entiteiten voortdurend met elkaar in contact en stemden hun beslissingen op elkaar af door te kiezen voor een andere IT-oplossing die meer garanties bood op het gebied van interoperabiliteit. Voor het bestuur met de belastingtool en voor het OCMW met de "sociale" software.

2. Overheidsopdrachten

Het OCMW en de gemeente lanceren gezamenlijke opdrachten op gebieden waar schaalvoordelen kunnen worden behaald zonder dat de administratieve lasten onevenredig toenemen. De nieuwe opdracht hospitalisatieverzekering (1 januari 2026 - 31 december 2029) is een illustratie van de continuïteit van deze aanpak. Op het gebied van werkingskosten (energie, postdiensten, vervoer) maken de twee besturen vaker gebruik van externe aankoopcentrales die besparingen mogelijk maken door het volume van de bestellingen en betere contractuele voorwaarden kunnen bieden.

De hoofden van de diensten Patrimonium OCMW en Gemeentelijke Opdrachtcentrale komen regelmatig bijeen om ervaringen en documenten uit te wisselen. Ze werken samen om gemeenschappelijke sociale en milieuclausules, waaronder lokale criteria, in een groter aantal opdrachten op te nemen.

3. Patrimonium/technisch

De dienst Stedenbouw staat de dienst Patrimonium regelmatig bij (stedenbouwkundige inlichtingen, technisch advies). Voor het beheer van gebouwen en onderhoud kan het OCMW een beroep doen op de deskundigheid en het advies van gemeentelijke technici om het beroep op deskundigen van buiten het bestuur te kunnen beperken.

De gemeente stelt haar expertise ter beschikking van het OCMW in het kader van een herwaardering van het patrimonium (renovatie of verkoop van het Brugmanntehuis of de Alsebergsesteenweg 860), bijvoorbeeld bij het opstellen van haalbaarheidsstudies voor de verbouwing en bij het bestuderen van de kostenvoordelen.

De overdracht van het beheer van de gemeentelijke huisvesting en het OCMW aan het SWU wordt bestudeerd en is het voorwerp van een gezamenlijke opvolging door de twee besturen (zie punt 12 met betrekking tot huisvesting).

4. Human resources

De twee directies van de Personeelsdienst en de dienst Human resources werken actief samen om praktijken te ontwikkelen en te harmoniseren en synergieën te creëren op het gebied van regelgeving, competentiebeheer en opleiding. De gemeente zal het OCMW betrekken bij wijzigingen aan het administratieve en financiële statuut die een impact hebben op het OCMW en omgekeerd. Dit overleg vindt plaats voordat beslissingen worden genomen door de gemeenteraad of de raad voor maatschappelijk welzijn en de bijzondere onderhandelingscomités.

Op het gebied van software voor HR-beheer (Hard HR en Soft HR) nemen de twee besturen deel aan de fase "Build" van het We Pulse-project en kunnen ze hun kennis en ervaring delen wanneer het project wordt uitgerold. Het analysewerk dat in deze context moet worden uitgevoerd, zal leiden tot manieren om het HR-beheer in de breedste zin van het woord te harmoniseren. In afwachting van de voltooiing van het We Pulse-project en afhankelijk van de kwaliteit van de software die in het kader van dit gewestelijke initiatief wordt voorgesteld, kan het OCMW de soft-HR-oplossing aankopen en ontwikkelen die in 2025 door de gemeente werd goedgekeurd en geïmplementeerd ter ondersteuning van een beleid om het aanwervingsproces van personeel te digitaliseren.

5. Jobhuis

Het Jobhuis van Ukkel verenigt sociaal-economische inschakelingsdiensten die actief zijn in de gemeente, waaronder de antenne van Actiris, het Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap (PWA), de Promojob-dienst van het OCMW, de lokale tewerkstellingsmissies van Sint-Gillis en Vorst, evenals de gemeentelijke dienst Tewerkstelling. Hoewel het geen fysieke locatie heeft, biedt het een gecoördineerde en aanvullende reeks diensten voor werkzoekenden en werkgevers.

Elk jaar worden er drie stuurgroepen georganiseerd om de partners in staat te stellen hun acties te delen. Jaarlijkse bijeenkomsten tussen spelers op het terrein vervollendigen dit systeem en stimuleren de uitwisseling van praktijken, de identificatie van behoeftes en de verspreiding van activiteiten die toegankelijk zijn voor begunstigden.

De gemeente werkt al enkele jaren nauw samen met de partners van haar Jobhuis. Deze samenwerking maakt het mogelijk om expertise te bundelen, synergieën te versterken en initiatieven te ontwikkelen die zijn afgestemd op lokale behoeftes. In dit kader worden regelmatig evenementen en activiteiten in verband met tewerkstellingstrajecten en thematische projecten georganiseerd en aan het OCMW en de antenne van Actiris meegedeeld om ervoor te zorgen dat ze toegankelijk zijn voor hun doelgroepen.

De dienst Tewerkstelling heeft ook een partnerschap opgezet tussen het OCMW en Team4Job, waarbij begeleiding wordt aangeboden aan begunstigden. Het profiteert ook van de ondersteuning van Promojob-medewerkers bij grote evenementen zoals

Jobdays, waaronder jobcoaching en simulaties van gesprekken. Het OCMW wordt uitgenodigd om deel te nemen als werkgever en om de informatie door te geven aan zijn begunstigen.

De dienst Tewerkstelling van de gemeente biedt ondersteuning aan Ukkelaars die op zoek zijn naar werk, of ze nu ingeschreven zijn bij Actiris of niet, aan het einde van een ziekteperiode of op zoek naar omscholing voor een nieuwe carrière. In het kader van de Arizona-maatregelen is een toename van het aantal bezoekers (en telefoontjes) van de dienst Tewerkstelling van de gemeente vastgesteld, die naar verwachting zal aanhouden. Afhankelijk van de situatie worden mensen rechtstreeks ondersteund door de dienst Tewerkstelling of worden ze doorverwezen naar gespecialiseerde structuren (plaatselijke diensten, Cité des Métiers, mentorprogramma's ...) zodat iedereen een gepaste begeleiding kan krijgen.

De dienst Tewerkstelling heeft ook het aantal sessies van het programma "Women on the Move", dat workshops van een maand aanbiedt voor vrouwen die hun loopbaan om persoonlijke redenen hebben onderbroken, verhoogd tot drie. De meeste van deze workshops worden geleid door een lid van het team van de dienst Tewerkstelling en worden bijgewoond door deelnemers die door het OCMW zijn doorverwezen.

In het kader van het thematische project "IA NAVIGATE", gesubsidieerd door Actiris en administratief en financieel ondersteund door de dienst Tewerkstelling, zijn er workshops in het gebruik van artificiële intelligentie georganiseerd voor teams van onder andere Promojob (OCMW) en de antenne van Actiris in Ukkel. Deze opleidingen zijn erop gericht om AI te integreren in de begeleiding en coaching van werkzoekenden. Adviseurs zijn ook getraind om deze vaardigheden intern door te geven. Het project loopt door in 2026, met als doel zoveel mogelijk sociaal-professionele integratieadviseurs op te leiden.

6. Herintegratie en beheer van herintegratiewerknemers

Het centrum voert een actief beleid van socioprofessionele integratie van de begunstigen van het leefloon of van financiële sociale bijstand gelijkwaardig aan dit inkomen door middel van arbeidsbemiddeling in het kader van artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 op de OCMW's. Het centrum blijft dus de werkgever van een aantal personeelsleden die rechtstreeks aan het gemeentebestuur van Ukkel en de gemeentelijke vzw's zijn toegewezen.

In deze context werkt het centrum van oudsher regelmatig samen met de volgende gemeentediensten:

- Dienst Reinheid;
- Dienst Sport;
- Dienst Parkeren - Parking;
- Plaatselijke Werkgelegenheidsagentschap;
- Dienst Senioren;
- Dienst Jeugd.

Het OCMW heeft onlangs problemen ondervonden bij het voordragen van kandidaten die aan deze regeling willen deelnemen en de betrokken diensten zullen samenwerken om te proberen de situatie te verhelpen. Deze synergie is des te belangrijker omdat het beleid van de gemeente erop gericht is om kandidaten die hun professionele kwaliteiten/vaardigheden hebben bewezen in het kader van een integratiecontract, op lange termijn in dienst te nemen.

7. Klimaatactieprogramma

De samenwerking en synergieën tussen het OCMW en de gemeente Ukkel met betrekking tot het Klimaatplan zijn gericht op de volgende gebieden:

- Maandelijks uitwisseling tussen de klimaatcoördinatoren van de gemeente en het OCMW: over de voortgang van de respectieve klimaatactieprogramma's (KAP) en de opvolging van de ingevoerde acties, steun en hulp bij het opstarten van acties, uitwisseling van ervaringen, informatie over opleidingen over klimaat- en milieukwesties (2 Tonnes, Fresque de l'alimentation ...) en over de sessies georganiseerd door Leefmilieu Brussel.
- Informatie van de gemeente delen met de KAP-coördinator van het OCMW zodat deze kan worden doorgegeven aan het publiek en/of OCMW-medewerkers of zelfs OCMW-adviseurs;
 - Bewustmakingsactiviteiten over klimaat- en milieukwesties georganiseerd door de gemeente Ukkel (programmatie "Activités Climat & Environnement");
 - Bewustwordingscampagne en wedstrijd "Ensemble, faisons le poids";
- Delen van bewustmakingsinhoud gecreëerd door de KAP-coördinator van het OCMW met de gemeente:
 - Klimaat- en milieukwesties (geplaatst op het OCMW-intranet) die als inspiratie kunnen dienen voor het maken van een mogelijke gemeentelijke intranetpagina;
 - Intranetpagina's over "mobiliteit" om het personeel bewust te maken van het belang van "decarbonisering" van hun verplaatsingen;
- Samenwerking bij de keuze van indicatoren voor het monitoren van de klimaatactieprogramma's en bij de berekening van de koolstofvoetafdruk van de 2 besturen (lopend);
- Samenwerken, ervaringen en informatiemateriaal delen over de workshops La Fresque du Climat binnen het OCMW en de gemeente, met als doel het personeel bewuster te maken van klimaatkwesties.
- Integratie van de KAP-coördinator van het OCMW, die al aanwezig is op het Whaller-netwerk, in de groep "climat", zodat deze toegang heeft tot bepaalde documenten, informatie en goede praktijken met betrekking tot het klimaat.

8. Kinderdagverblijf

Het kinderdagverblijf Asselbergs blijft samenwerken met de Nederlandstalige bibliotheek in Ukkel.

Het OCMW communiceert regelmatig de gekozen thema's zodat boeken over deze thema's gereserveerd en geleend kunnen worden.

Voor bepaalde gelegenheden heeft het OCMW boeken ter beschikking gesteld van de ouders en brengt het ook een groep kinderen ter plaatse. Het project "boekstart" is een waardevolle samenwerking: de bibliotheek levert twee pakketten met boeken voor kinderen van respectievelijk 6 en 15 maanden en bibliotheekmedewerkers bezoeken het kinderdagverblijf om de ouders te ontmoeten en de pakketten te overhandigen.

Elk jaar neemt het OCMW deel aan de boekenverkoop die door de bibliotheek wordt georganiseerd. Er zal worden overwogen om opnieuw voorleessessies met personeel van het kinderdagverblijf in te voeren, mogelijk als onderdeel van de "voorleesweek".

9. Tehuizen

Het OCMW van Ukkel zet de fusie van zijn twee tehuizen voort. De ingebruikname van het nieuwe gebouw impliceert een vermindering van het aantal bewoners van het Brugmanntehuis met één derde door overplaatsing naar het Neckersgatdomein en de personeelsbewegingen zullen hierop volgen. Sinds enkele maanden is het tewerkstellingsvolume aangepast aan de huidige capaciteit, die in grote lijnen overeenkomt met de toekomstige capaciteit van het Neckersgatdomein. Er moeten nog enkele jobaanpassingen of functiewijzigingen worden doorgevoerd.

De gemeente en het OCMW zullen blijven overleggen om de gevolgen van het samenvoegen van de twee tehuizen te analyseren, zowel op het vlak van de tewerkstelling als op financieel vlak, en om de beste oplossingen te vinden voor zowel het personeel als de instellingen, evenals een visie op de huidige en toekomstige dienstverlening aan de bewoners. Ter ondersteuning van het OCMW kan de gemeente deelnemen aan de verschillende kostenanalyses.

10. Cité Asselbergs

De uitstekende samenwerking van Cité Asselbergs met de gemeentelijke vzw "Bijchoolse Activiteiten van Ukkel" en de dienst Jeugd van de gemeente is ongetwijfeld van lange duur.

Deze samenwerking met de bijchoolse dienst is essentieel als we de jongeren van de Cité de l'Enfance verrijkende activiteiten willen bieden die hen helpen zich te ontplooien. Door plaatsen voor hen te reserveren zorgen we ervoor dat ze toegang

hebben tot geschikte educatieve vrijetijdsactiviteiten, wat hun welzijn en socialisatie bevordert.

Het OCMW dekt de kosten na het evenement, wat de inclusie van deze jongeren zonder onmiddellijke financiële beperkingen vergemakkelijkt, en een vlotte communicatie en goede synergie tussen onze diensten zorgen voor een optimale opvolging. Deze samenwerking versterkt het onderwijs door jongeren een gestructureerd en stimulerend kader te bieden.

De kinderen van de Cité de l'Enfance profiteren ook van de nauwe samenwerking met de dienst Preventie, met name wat betreft het programma inzake bijles en remediëring. Door deze samenwerking kunnen we praktische initiatieven opzetten om jongeren te ondersteunen tijdens hun schoolcarrière. Deze omvatten remediëring tijdens schoolvakanties, gericht op het ondersteunen van leerlingen die moeilijkheden ondervinden in bepaalde vakken.

11. Sociale coördinatie

De Sociale Coördinatie van het OCMW van Ukkel verenigt de verenigingen en openbare diensten in Ukkel die zich inzetten om alle vormen van uitsluiting te bestrijden en actief en verantwoordelijk burgerschap te promoten. Het valt onder artikel 62 van de organieke wet van het OCMW en ontvangt financiering van de GGC.

De Lokale Coördinatie voor Sociale Cohesie van de gemeente maakt deel uit van het decreet voor sociale cohesie van de FGC. Het brengt spelers samen die werken aan de volgende prioriteiten:

1. ondersteuning en hulp bij scholing;
2. taalcurssussen Frans en alfabetisering voor volwassenen;
3. intercultureel burgerschap;
4. samen leven en samen doen.

Deze acties worden gesubsidieerd door de FGC en uitgevoerd in overeenstemming met het decreet van 30 november 2018 inzake sociale cohesie.

De Sociale Coördinatie van het OCMW en de Lokale Coördinatie voor Sociale Cohesie hebben complementaire doelstellingen en delen een gemeenschappelijke visie: de sociale cohesie en de toegang tot rechten in Ukkel versterken door verder te bouwen op het netwerk van verenigingen en de toegankelijkheid tot bestaande diensten te verbeteren.

De twee coördinerende instanties fungeren als interface tussen verenigingen, ondersteunen hun werk en bevorderen overleg en netwerken. De Lokale Coördinatie voor Sociale Cohesie vult dit systeem aan door te zorgen voor een directe link met de buurtbewoners, met name via buurtcentra en verenigingen die zijn goedgekeurd in het

kader van het FGC-systeem. Deze koppeling garandeert samenhangende, aanvullende en doeltreffende actie ten behoeve van de burgers.

Het LILAS-project (Laboratoire d'initiatives locales, associatives et sociales) is ontstaan uit deze dynamiek van synergie en bundeling van middelen. Sinds 2023 heeft de uitvoering ervan geleid tot een aantal concrete acties, waaronder de gezamenlijke organisatie van evenementen. Als onderdeel van een gezamenlijke ontwikkelingsaanpak tussen de twee coördinatoren is deze samenwerking gebaseerd op gedeelde reflectie, planning en actie. Elk van hen draagt binnen zijn eigen expertisegebied bij tot de verwezenlijking van de gemeenschappelijke strategische doelstellingen van de gemeente en het OCMW.

In 2025 illustreerde het evenement "Verenigingsdorp" deze dynamiek door verenigingen en gemeentediensten samen te brengen om de openbare ruimte over te nemen en de burgers te bereiken. De keuze voor het Dancoplein maakte deel uit van een duidelijk verlangen om deze ruimte op een positieve manier te verbeteren. De twee coördinaties zijn van plan om door te gaan met dit soort acties, die bijzonder relevant zijn in de huidige sociaaleconomische context.

Door hun respectieve missies staan de twee coördinerende organen zo dicht mogelijk bij de realiteit ter plaatse en fungeren ze als doorgeefluik met de lokale en gewestelijke overheden. Met dit in gedachten is een gemeenschappelijke strategische doelstelling voor 2026 om de lokale diagnose van sociale cohesie te actualiseren, in nauwe samenwerking met de vrijwilligerssector, en om op basis hiervan een herziening van het LILAS-project te overwegen om het aan te passen aan de vastgestelde behoeftes.

Alle toekomstige acties zullen deel uitmaken van een gedeelde visie die gericht is op een duurzame versterking van de sociale cohesie en effectieve toegang tot rechten in Ukkel.

12. Huisvesting

Er is een samenwerkingsovereenkomst tussen het OCMW en het SWU goedgekeurd, die bepaalt dat een door het SWU afgevaardigde maatschappelijk werker twee keer per maand aanwezig is in de lokalen van het OCMW zodat aanvragers een pre-aanvraagdossier kunnen indienen en hun aanvraag kunnen laten opvolgen. Deze samenwerking is een succes en zal worden uitgebreid.

In het kader van de overdracht van het beheer van de sociale huisvesting van de gemeente naar het Sociaal Woonbureau Ukkel (SWU)) zijn al een aantal stappen vooruit gezet.

De dienst Huisvesting heeft een haalbaarheidsrapport opgesteld om de volgende punten te onderzoeken:

- de verzending van de kandidatenlijst - rechtsgrondslag, naleving van de AVG,

- voorafgaande informatie van kandidaten;
- het principe van het behoud van de gemeentelijke prioriteit;
- de interne mutaties;
- de financiële aspecten;
- het beheer en onderhoud van overgedragen goederen;
- de specifieke huurcontracten en de duur ervan.

Op basis van deze eerste studie werd een lijst met vragen opgesteld. Deze werden voorgesteld aan Brussel Huisvesting tijdens een vergadering op 2 december 2025, die werd bijgewoond door het OCMW en het SWU. Er wordt opgemerkt dat veel van de punten die door het OCMW en de gemeente naar voren werden gebracht, overeenkwamen of op elkaar aansloten. In dit stadium heeft Brussel Huisvesting ermee ingestemd om een aantal van deze punten te onderzoeken via haar juridische dienst en om contact op te nemen met het OCMW en de gemeente.

De dienst Huisvesting zal samenwerken en regelmatig contact hebben met het OCMW om de antwoorden van Brussel Huisvesting te onderzoeken en de punten te identificeren waarover een akkoord kan worden bereikt om de overdrachten vooruit te helpen.

Er is ook contact opgenomen met een lokale overheid die een soortgelijke operatie heeft uitgevoerd voor hun woningpark. De informatie uit dit dossier wordt uiteraard gedeeld met het OCMW om onze aanpak te ondersteunen.

13. Gelijke kansen

Artémis (een project van de cultuurgroep van het OCMW) wil alleenstaande moeders helpen, vooral door hen te leren omgaan met de ups en downs van het leven. In 2026 worden informatieve workshops gehouden over kleine klusjes die thuis gedaan kunnen worden. Om dit te bereiken heeft Les Débrouillardes, de vzw die deze workshops organiseert, een gemeentelijke subsidie van € 2.000 ontvangen.

Rechtshulp en psychologische ondersteuning voor alleenstaande ouders en/of slachtoffers van geweld (voornamelijk alleenstaande moeders), georganiseerd door de gemeente, worden ook gebruikt door begunstigden van OCMW's, waarbij maatschappelijk werkers van OCMW's vrouwen in nood doorverwijzen naar deze dienst. Dezelfde toegang geldt voor de begeleidingsgroep voor personen die te maken hebben met geweld (fysiek, verbaal, administratief, financieel ...), die in november van start is gegaan en tot 2026 zal blijven bestaan.